

her har gjort, sætter Valgbarheden ned fra 40 Aar til 25; thi saa skulde Ministeriet lægge Mærke til, at det er netop i Alderen mellem 25 og 50 Aar, at den Klasse, der svarer 200 Rdl. i Skat om Aaret eller har 1200 Rdl. i aarlig Indtægt, har megen Lyft til at beherske baade Kronen og Folket. De naaede det virkelig, som Ministeriet da nok veed, at det endte med i Frankrig, at disse Valgere med 300 Francs i Skat styrkede Bourbonnernes Throne. Dermed skal jeg nu slutte, idet jeg dog atter til Slutningen maa bede baade Rigsdagen og Ministeriet at tage det under alvorlig Overveelse, om det ikke er den eneste Udvei til mindelig Afgjørelse, som der kan vises i denne Sag, og om denne Udvei ikke var værd at prøve!

S. Sage: Ved at høre den første Deel af den ærede sidste Talers Foredrag var det mig ikke ganske klart, om han modsatte sig enhver Fællesforfatning eller kun denne. Han henviser til sin tidligere Virksomhed her i Salen, og denne Virksomhed maatte snarest føre til den Tanke, at han vilde modsætte sig enhver sammentaget Fællesforfatning. Jeg kunde, dersom dette Spørgsmaal stod aabent, i Meget dele Ansæelse med ham. Eftersom den Tid, da vi i Rigsraads salen skulle see ikke blot Mænd, der tale et andet Sprog end vi, men endog Borgere af et andet Statsfællesskab samlede med danske Borgere for at afhandle vore fælles Anliggender, nærmer sig, maa Frygten blive større og Faren stille sig i et klarere Lys, men jeg seer ikke Andet, end at dette Spørgsmaal maa strengt holdes ude. — Saalænge der var en Mulighed for Eidepolitikens Gjennemførelse, har jeg efter ringe Gyde kæmpet for den, men da jeg saa Fleertallet i Folket og i Rigsdagen udtale sig bestemt imod den, har jeg søgt at underordne mig. Jeg har følt, at ethvert Mindretal maa, naar det vil sætte en Mening igjennem og ikke umiddelbart kan gjøre det, gaae ind paa Prøven, og ønske Prøve gjort snarest muligt, for at den kan seire, dersom den er sand. Idet dette Spørgsmaal saaledes maa betragtes som afgjort, og jeg da seer hen til nærværende Forfatning, saa troer jeg netop, der er en

meget priselig Side ved den, nemlig den Maade, hvorpaa den har behandlet vort Forhold til Holstene. I denne Henseende have vi ved denne Forfatning i mine Tanker opnaaet mere, end vi kunde vente, da Adressen, som saa ofte her har været omtalt og paaberaabt, blev indgivet. I Forfatningsudkastets § 23 siges der: „Nærværende Forfatningslov berører ikke Hertugdømmerne Holstens og Lauenborgs Forhold til det tydske Forbund. Enhver af dette Forhold skyldende Forpligtelse danner et særligt Anliggende og er som saadant Rigsraadet uvedkommende.“ Jeg troer, at Ministeriet har indlagt sig en stor Fortjeneste ved at sondre mellem Holstene og Danmark; medens under den tidligere Tingenes Tilstand et Brud, et saadant Brud, som vi saa i 1848, efter den hele Udviklingsgang, som Absolutismen havde medført, førte til, at Brudet maatte skee ved Kongeaagen, saa vilde Brudet nu, hvis det skete, blive ved Eideren: — det er den store Fordeel, der nu kan opnaaes. En constitutionel Prøve bliver gjort; dersom den ikke lykkes, saa ere vi komne et betydeligt Skridt videre i Udviklingen af det slesvigske danske Rige. Kunne vi enes med Holstenerne, kunne vi afgjøre Fællesanliggenderne i Samklang med dem, og bliver det tydske Forbunds Udvikling af den Natur, at det ikke griber ind i vore Anliggender, da kunne vi forhandle og beslutte i Fællesskab med Holstenerne, men trænger det tydske Forbund ind i Rigsraadets Sal, og vil det binde Holsteneren, idet han afgiver sin Stemme, fordi det Anliggende, hvormed der er Spørgsmaal, betragtes som et tydske, da beder man høfligt Holstenerne om at gaae ud, og da staae de Danske og Slesvigerne tilbage. Dette er et stort og væsentligt Resultat; vi maae sætte Priis paa det, og det har forundret mig høilig, at man ved hele Bedømmelsen af Fællesforfatningen har lagt saaliden Vægt derpaa. Den ærede Rigsdagsmand for Holst Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har, — idet han omtalte Regjeringens Fremtræden paa den Maade, han pleier, ved historisk at gaae tilbage — henviist til Begivenhederne i 1660, talt om Indfrænkning af Monarkens Myndighed og brugt flere andre Udtryk, der, i Forbindelse med hans stærke Fordømmelses-